

XIII - Karakteristike mrežnih barijera

SADRŽAJ

1. Osnovni pojmovi
2. Usluge Firewall-a
3. Filtriranje paketa
4. Vrste Firewall zaštite
5. Povezivanje Firewall-a
6. VPN – Virtual Private Network
7. NAT servis
8. Proxy serveri

8.1 – Osnovni pojmovi

- Zaštitini zid (*firewall*) vrši zaštitu računara na osnovu filtriranja, analize i provere paketa podataka koji prenose informacije od i u LAN mrežu
- Namena je da zaštiti poverljive korisničke podatke od neautorizovanih korisnika blokiranjem i zabranom saobraćaja prema nekim pravilima
- *Firewall* može biti softverski ili hardverski.
- **Softverski firewall** obično štiti jedan računar, osim u slučaju kada je taj računar predodređen za zaštitu čitave LAN mreže.
- **Hardverski firewall** štiti čitavu LAN mrežu ili određeni broj računara
- Za ispravan rad *firewall*-a, potrebno je precizno odrediti niz pravila koja određuju kakav saobraćaj je dopušten, a kakav zabranjen.
- On omogućava pristup samo onima kojima smo to dopustili, a svi ostali su onemogućeni i njihovi pokušaji pristupa se samo beleže.
- Prilikom podešavanja *firewall*-a potrebno je pažljivo razmotriti koji saobraćaj smatramo poželjnim a koji ne
- Dobro konfigurisan *firewall* automatski dopušta aplikacijama pristup Internetu ili pristup pojedinim serverima preko definisanih protokola i portova i obrnuto.

8.1 – Osnovni pojmovi

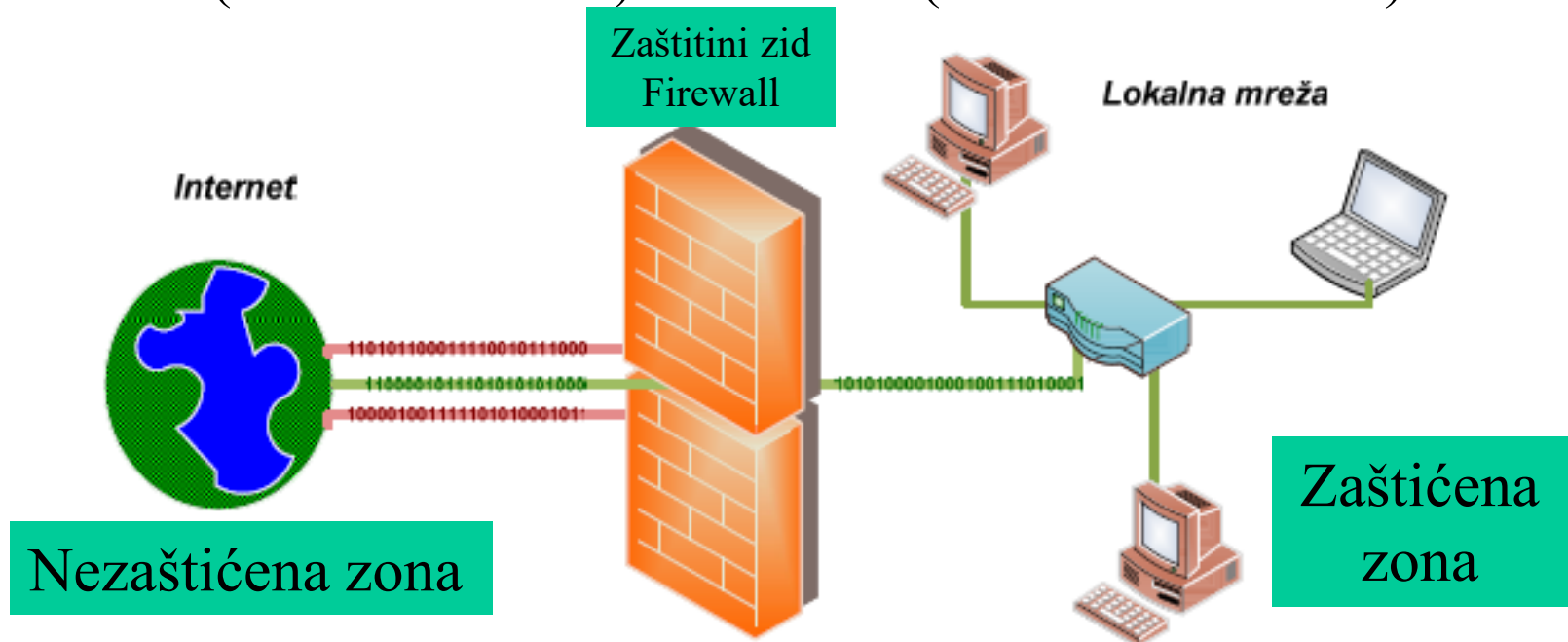
- Gotovo **svi antivirusni programi** sadrže i softverski *firewall*
- Na Internetu je **dostupan veći broj *firewall* programa** koje korisnik može instalirati na vlastiti računar i podesiti prema svojim potrebama:
- **Besplatne verzije:**
 - ✓ Outpost: <http://www.outpost.com>,
 - ✓ Comodo:
<https://www.comodo.com/home/internet-security/firewall.php>,
 - ✓ GlassWire: <https://www.glasswire.com/>,
 - ✓ Zone alarm: <http://www.zonealarm.com>,
 - ✓ Kerio: <http://www.kerio.com>,
 - ✓ Sygate: <http://www.sygate.com>.
- **Probne (trial) verzije:**
 - ✓ Sygate Personal Firewall Pro 5.0
<https://uk.pcmag.com/firewalls/30074/sygate-personal-firewall-pro-50>
 - ✓ Norton Personal Firewall <http://www.symantec.com/sabu/nis/npf/>,
 - ✓ Black Ice Defender from NetworkICE <http://www.networkice.com>.

8.1 – Osnovni pojmovi

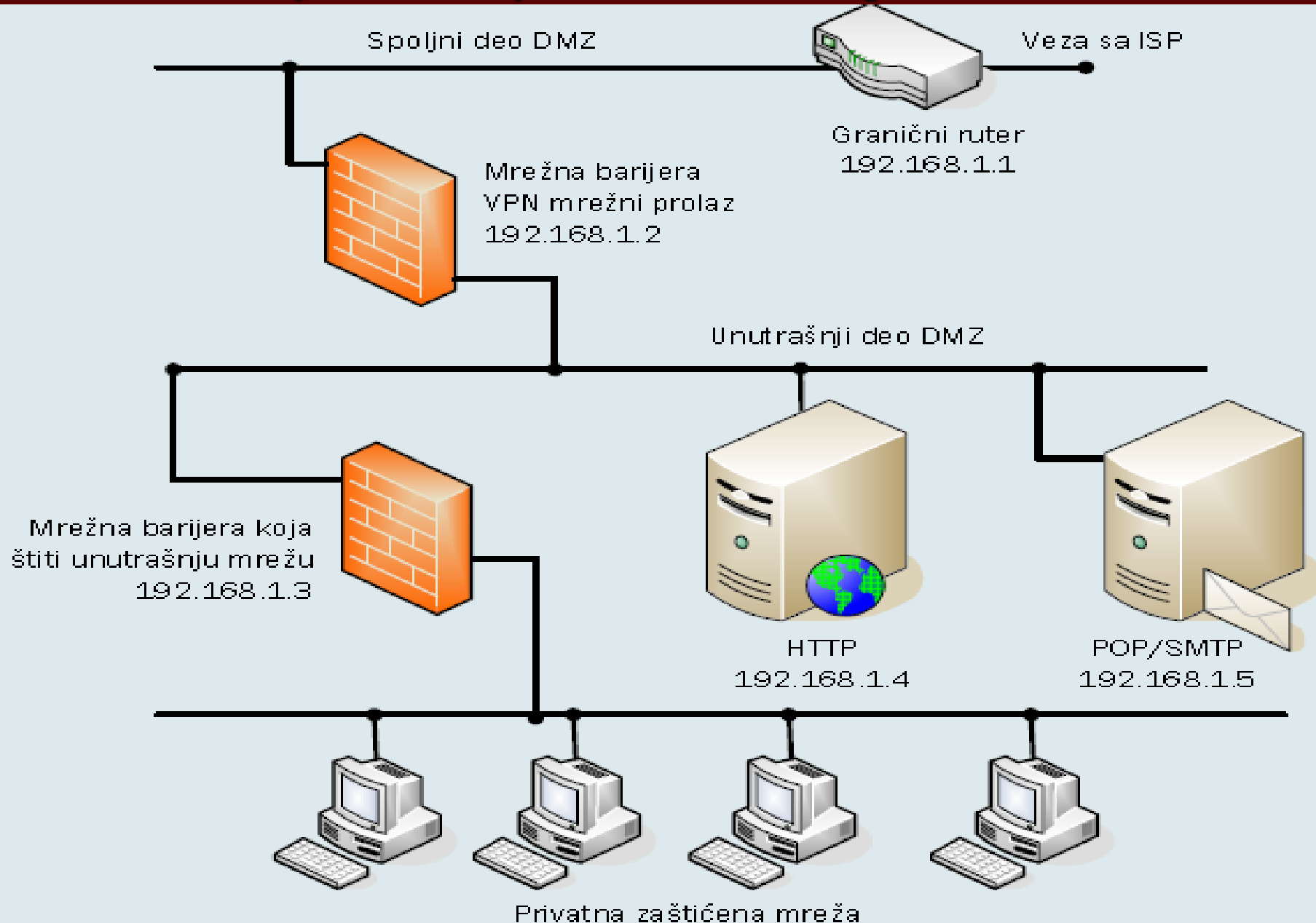
- *Firewall* je sigurnosni element smešten između LAN-a i javne mreže
- Svi korisnici u LAN-u ne moraju da imaju ista prava pristupa Internetu
- Postavljanjem *Firewall* uređaja između dva ili više mrežnih segmenata kontrolišu se i prava pristupa korisnika pojedinim delovima LAN-a
- *Firewall* predstavlja idealno rešenje za kreiranje VPN mreže
- Stvarajući virtualni tunel kroz koji putuju šifrirani podaci omogućuje se sigurna razmena osetljivih podataka između dislociranih korisnika.
- *Firewall* je servis koji se tipično sastoji od *firewall* uređaja i *Policy*-a (pravilnika o zaštiti), koji omogućuje korisniku filtriranje određenih tipova mrežnog saobraćaja kako bi povećao sigurnost na mreži.
- Vrlo jednostavni *firewall*-ovi implementirani su da na niskom nivou pregledaju pakete i na osnovu pravila preduzimaju neke aktivnosti
- Osnovne karakteristike su izvorna i odredišna adresa te mrežni portovi, a najvažnije aktivnosti su propuštanje i odbacivanje paketa.
- Napretkom Internet tehnologija, ovakvi jednostavni *firewall*-ovi postali su nedovoljni i neotporni na novije oblike napada.

8.1 – Osnovni pojmovi

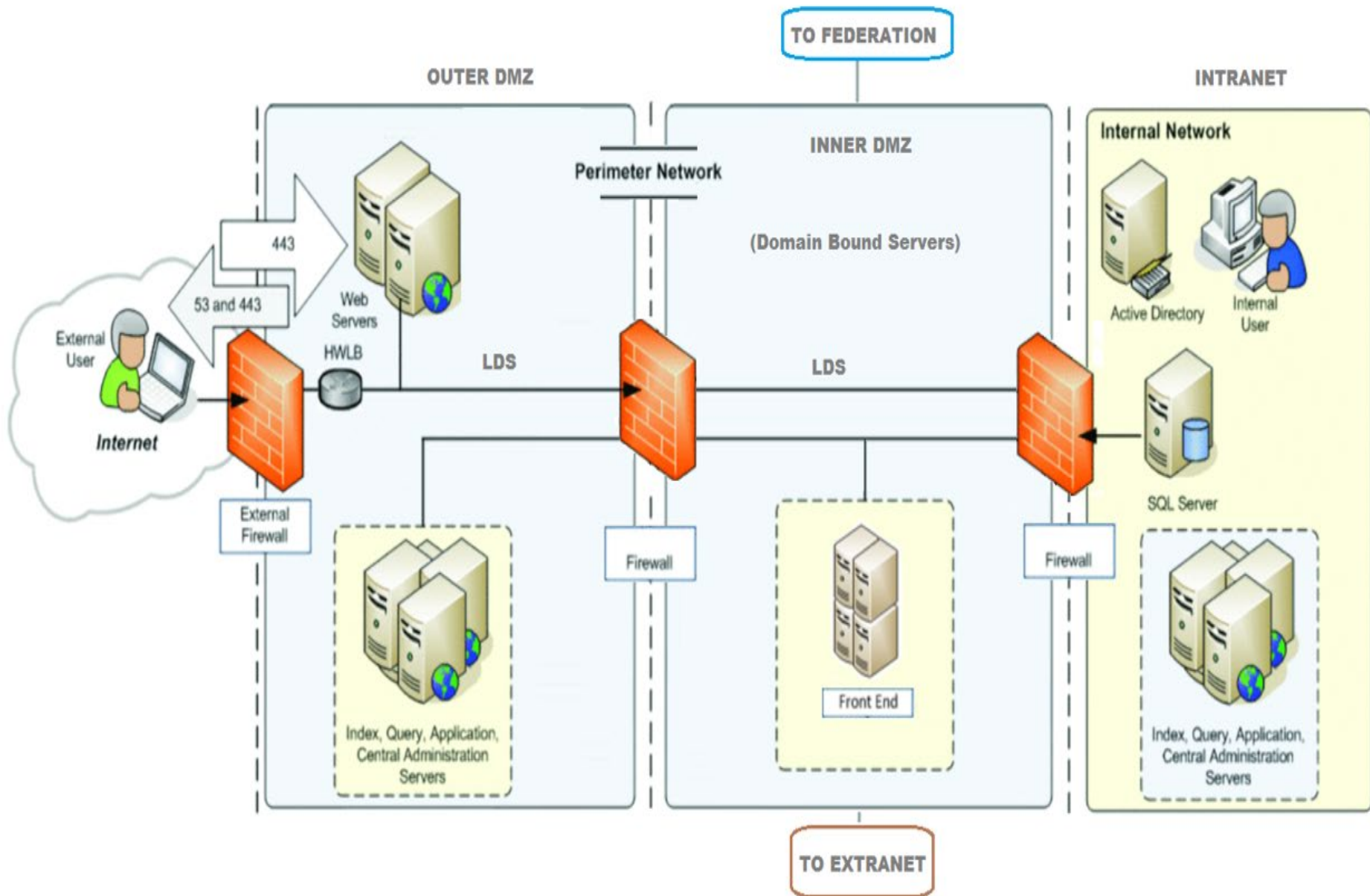
- Uvode se napredniji oblici *firewall* zaštite koji **pakete analiziraju na višem aplikativnom nivou** i time omogućuju znatno kvalitetniju zaštitu
- To ne znači da se prva grupa *firewalla* **ne koriste i danas**.
- Oni su toliko značajni da se **ugrađuju u jezgra OS** zajedno s drugim sigurnosnim i funkcionalnim mehanizmima i **neizbežan su alat** u borbi protiv stalno rastućih Internet pretnji.
- *Firewall* se može pojednostavljeno prikazati kao mehanizam ubačen **između LAN-a (zaštićena zona) i Interneta (nezaštićena zona)**

8.1 - Tipično povezivanje firewall-a

8.1 - Tipično povezivanje firewall-a

8.1 - Ograničenja firewall-a

- *Firewall* nije svemoguć i **ne može biti jedina mera bezbednosti**
- Postoje stvari od kojih **ne može da nas zaštiti**:
 1. korisnik u našoj lokalnoj mreži se može **povezati i na neku drugu mrežu** (npr. putem WiFi veze) i tako zaobići *firewall*
 2. *firewall* ili **ne** - ako neko od korisnika u našoj mreži prevarom (*social engineering*) **oda poverljive informacije** i tako omogući napadaču direktno povezivanje na lokalnu mrežu
 3. **tuneliranjem** se *firewall* takođe može zaobići - aplikacija koja svoju komunikaciju **maskira** u pakete koji izgledaju kao obično **surfovanje** ili **e-mail**, a moguće je da bude čak i neka **zaražena aplikacija**
- Postoji više načina kako se *firewall* zaobilazi:
 1. zaposleni u kompaniji može **instalirati backdoor** na računaru,
 2. **nepodešen servis** koji je "odobren" na *firewallu* može imati **slabosti**,
 3. napadač može **presresti odobrenu komunikaciju** sa LAN mrežom (*connection hijacking*) i iskoristiti je
- Ipak i pored svojih slabosti, *firewall* je **nezamenljiv alat** u odbrani od hakera, ali nikako **ne sme biti jedino sredstvo** odbrane od napada

8.2 - Uloga firewall-a

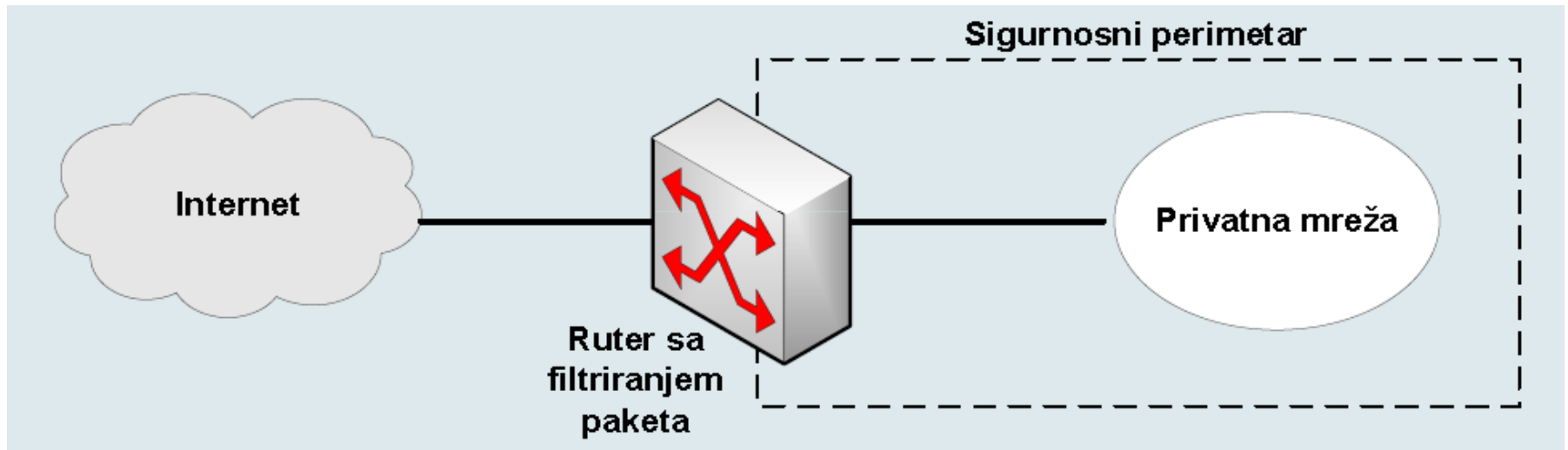
- Da spreči **neautorizovani pristup** sa jedne na drugu mrežu
- Ako sistem raspolaže *Firewall*-om, to znači da je **odluka o tome šta je dozvoljeno, a šta nije** - već doneta.
- Odluke su u direktnoj vezi sa **politikom sigurnosti informacion.sistema**
- Pri planiranju koji će informacioni servisi biti korišćeni, **politika sigurnosti direktno određuje opcije** konfigurisanja tih servisa.
- Osnova rada *Firewall*-a je kontrola **IP paketa** između klijenta i servera, čime se ostvaruje kontrola toka za svaki servis **po IP adresi i portu**
- Za *Firewall* je tipičan i **kompromis između sigurnosti i lake upotrebe**.
- Stav da "sve što nije dozvoljeno je zabranjeno" zahteva da se svaki novi servis **individualno omogućava i konfiguriše**.
- *Firewall* je **odgovoran** za više važnih stvari unutar sistema:
 - ✓ Mora da implementira **politiku sigurnosti**.
 - ✓ Treba da **beleži sumnjive događaje**.
 - ✓ Da **upozori administratora** na pokušaje proboja i kompromitovanja politike sigurnosti.
 - ✓ U nekim slučajevima da **obezbedi statistiku korišćenja**.

8.2 – Firewall usluge

- 1. Filtriranje paketa**: zaglavlje paketa (**tip protokola, izvorišna i odredišna adresa, broj porta**) se analizira i upoređuje sa pravilima mrežne barijere. U zavisnosti od toga da li paket zadovoljava unapred postvljena pravila, dozvoljava se prolaz paketa ili se on odbacuje.
- 2. Prevođenje mrežnih adresa** (*network address translation, NAT*): prevodi adrese računara u privatnoj mreži u jednu ili više javnih IP adresa i na taj način sakriva identitet računara u lokalnoj mreži.
- 3. Proksi servisi** (*proxy*): to je sloj između lokalne i spoljašne mreže koji omogućava većem broju računara **da dele jednu vezu ka Internetu i skladišti, odnosno kešira podatke**, kako bi se ubrzao pristup tim podacima sa lokalne mreže. Proksi serveri rade na aplikacionom sloju OSI modela, što znači da se svaki klijent mora konfigurisati pojedinačno (navode se **adrese proksi servera i port** na kome taj server pruža usluge).

8.3 - Filtriranje paketa

- Paketi se analiziraju i upoređuju **na osnovu definisanih pravila**.
- Filtriranje je moguće na osnovu bilo kog dela zaglavlja paketa a većina filtera **donosi odluke na osnovu**:
 - ✓ **tipa protokola**, mrežna barijera odbacuje sve ICMP ili IGMP pakete, a propušta sve TCP ili UDP pakete.
 - ✓ **IP adrese**, prihvatanje/odbijanje paketa na osnovu IP adrese najjači je oblik zaštite koji se može postići pri prostom filtriranju paketa.
 - ✓ **TCP/UDP porta**, svim računarima se može dozvoliti da pristupe TCP portu 80(HTTP), dok je pristup TCP portu 22(ssh) dozvoljen samo računarima koji pripadaju određenom opsegu IP adresa.

8.3 - Filtriranje paketa

➤ Na osnovu definisanih pravila i zaglavlja konkretnog IP paketa, filter paketa može da *prihvati paket*, *odbaci paket* i *odbaci paket i istovremeno obavesti pošiljaoca* da njegov paket nije prihvaćen.

1. *Firewall bez uspostavljanja stanja* (*stateless firewall*), odbacuje paket ukoliko nema dovoljno informacija šta bi sa njim trebalo da uradi. Većina mrežnih barijera ovog tipa ostavlja *portove >1024 otvorene*, kako bi omogućila slanje odgovora računara koji je *poslao zahtev*. *Ozbiljan sigurnosni propust jer* trojanci mogu iskoristiti ove portove.

2. *Firewall sa uspostavljanjem stanja* (*statefull firewall*): LAN računaru koji odluči da inicira vezu, *omogućena je obostrana komunikacija* dok je spoljnjem računaru to onemogućeno. *Firewall* dozvoljava da paket prođe u spoljašnju mrežu i *pamti informacije* iz zaglavlja paketa. Nakon prijema paketa, spoljašnji računar šalje odgovor na specifični port. *Firewall* proverava sve podatke koji su razmenjeni između ta dva računara, pošto zna da je vezu inicirao računar iz LAN-a, *dozvoljava računaru iz spoljašnje mreže da odgovori na taj zahtev*. Kada učesnici u sesiji zatvore TCP vezu, *firewall briše zapise iz svoje tabele stanja*.

8.4 - Vrste Firewall-ova

➤ Prema **mrežnom sloju** na kome obavljaju filtriranje, firewall-ovi se mogu **podeliti na sledeće tri kategorije**:

- 1. Packet-Filtering Firewall** - funkcioniše na (niskom) **IP nivou** gde proverava svaki pojedinačni paket i to na osnovu nekoliko parametara od kojih su najvažniji: **polazna i odredišna IP adresa**, kao i **izvorni i odredišni port**.
 - 2. Circuit-Level Gateway** - funkcioniše na nivou **sesije**, odnosno na **TCP sloju**. **Ne vrše filtriranje** samih paketa, već proveravaju da li je uspostavljena **TCP sesija**. Sakrivaju lokalnu mrežu od Interneta - na Internetu se **vidi samo IP adresa gateway** uređaja (rutera ili računara).
 - 3. Application-Level Firewall** - funkcionišu na **najvišem nivou** i koncentrišu se na to **koja aplikacija pokušava da komunicira** putem mreže. Mogu da rade i kao **proxy** keš serveri, koji pamte rezultate zahteva za istim podacima i time ubrzavaju rad sa Internetom
- Naravno, različiti tipovi **firewall-a ne isključuju jedni druge**.
- U stvari, poželjno je koristiti **kombinaciju svih kategorija firewall-ova**.

8.4 - Vrste Firewall zaštite

- *Firewall*-ovi koji nemaju čvrste i stroge politike prema dolaznim paketima **podložni su različitim vrstama napada**.
- Ukoliko *firewall* ne podržava kreiranje VPN-a, a želi da se omogući pristup sa određenih IP adresa LAN-u, moguće je konfigurirati *firewall* da propušta pakete **sa tačno određenim izvorišnim IP adresama**.
- Ovaj način sadrži brojne nedostatke jer napadač može **doći do paketa i saznati IP adresu** sa kojom je dozvoljeno spajanje na LAN.
- Sada on može **kreirati pakete u kojima kao izvorišnu stavlja logičku adresu računara** kojem je dozvoljen spajanje sa LAN-om i naneti štetu
- *Firewall* je potrebno konfigurirati tako **da onemogućava različite postojeće napade**.
- Većina današnjih proizvođača *firewall*-a ponosno ističe **na koje napade su njihovi *firewall*-ovi otporni**, ali nove vrste napada se svakodnevno razvijaju i sve su **komplikovaniji i kompleksniji**.
- Ipak svaki *firewall* bi **trebao biti otporan** na poznate napade kao što su:

8.4 - Vrste Firewall zaštite

- 1. Address Spoofing** - napad omogućava da paket bude prosleđen sa spoljnog okruženja na neki od internih računara ukoliko napadač kao izvorišnu adresu uzme neku od adresa unutar LAN-a. Onemogućiti prosleđivanje paketa koji kao izvorišnu adresu imaju neku od LAN adresa, a dolaze sa spoljne mreže – Internet-a.
- 2. Smurf** napad spada u grupu DoS napada. Napadač šalje **ICMP echo request** paket na *broadcast* adresu cele lokalne mreže. Dovoljno je u konfiguracijskoj datoteci *firewall*-a onemogućiti ***broadcast*** paket.
- 3. Syn-Flood** napadač šalje veliki broj početnih konekcijskih TCP paketa koji imaju postavljen SYN bit a ignoriše TCP odgovore sa postavljenim SYN i ACK bitovima. Time su resursi ciljanog računara zaokupljeni odgovaranjem na pakete. Da bi se sprečio ovakav oblik napada potrebno je **ograničiti na *firewall*-u broj dolazećih TCP paketa.**
- 4. Port-Scanner** otkrivanje otvorenih TCP i UDP portova slanjem SYN ili FIN paketa na ciljane portove i čekanjem na RST odgovor.
- 5. Ping-of-Death** napad može uzrokovati rušenje OS, ukoliko se na računar usmeri **veliki broj ICMP echo zahteva.**

8.4 - Zaštita od lokalnih korisnika

- Prilikom konfigurisanja *firewall* najveća se pažnja posvećuje paketima
- Sve više komercijalnih *firewall*-a omogućava bolju kontrolu rada ljudi
- Oni su konfigurisani na način da ne dozvoljavaju lokalnim korisnicima pristup određenim Web sajtovima: porno, stranice koje propagiraju mržnju, stranice za skidanje raznih video i audio zapisa, itd...
- Sa obzirom na činjenicu da takve stranice sve češće nastaju potrebno je osvežavati podatke unutar *firewall*-a.
- Prilikom konfiguracije *firewalla* moguće je primeniti različita pravila ograničenja spajanja lokalnih korisnika na Internet.
- Prvi koncept bio bi da se prema svim korisnicima LAN-a jednako odnosi, tj. da su svi u istom položaju.
- Moguće je LAN računare svrstati u klase i na taj način samo jednom sektoru omogućiti nesmetani pristup Internetu, a ostalim ograničen
- *Firewall* može biti konfigurisan na način da propušta sve pakete osim paketa koji su usmereni prema računarima sa određenim IP adresama
- Moguće je propustati samo pakete koji dolaze samo od nekih računara iz LAN mreže i obrnuto.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

1. MREŽE BEZ SERVERA

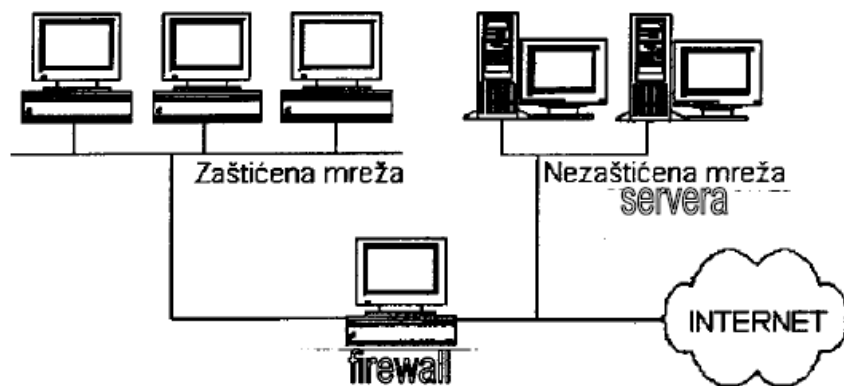
- ✓ Kada organizacija koja koristi *firewall* **ne pruža nikakve usluge korisnicima Interneta**, *firewall* je dovoljno konfigurirati na način da propušta samo pakete koji napuštaju LAN, i pakete koji dolaze kao povratne informacije na osnovu uspostavljenih veza.
- ✓ Ova konfiguracija u odnosu na konfiguracije mreža sa serverima je **prvenstveno jednostavnija za konfigurisanje**, ali i sigurnija za LAN.
- ✓ Ali danas je takva mreža **izrazito nekorisna** gledano sa poslovne i informacijske strane, jer se organizacije sve češće ne koncentrišu na jednom mestu, već radnike raspoređuju po udaljenim lokacijama
- ✓ U slučajevima kad je potrebno ostvariti vezu udaljenih lokacija, **moгуće je uz datu konfiguraciju jedino primeniti fizičko povezivanje udaljenih LAN-ova** što je preskupo.
- ✓ Ređe se koristi kod većih organizacija, ali **češće kod malih kućnih mreža**.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

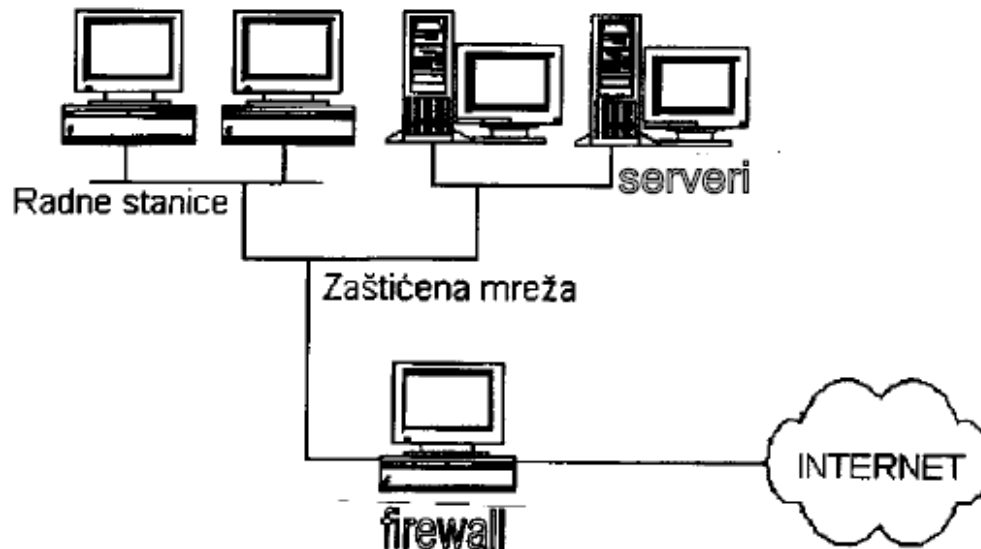
2. MREŽE SA JEDNIM SERVEROM I JEDNIM FIREWALL-OM

- ✓ Ukoliko u LAN-u imamo **servere** onda je potrebno konfigurirati mrežu i *firewall* na **kompleksniji način** od prethodnog.
- ✓ Lokalna mreža može biti konfigurirana na način da se **koristi samo jedan *firewall*** a da se **serveri nađu unutar ili izvan lokalne mreže**.
- ✓ Ako je LAN konfiguriran na način da su serveri **locirani izvan LAN-a**, konfiguracija LAN-a i *firewall*-a može u potpunosti biti jednaka kao u slučaju mreže bez servera ali su onda **računari locirani izvan LAN-a**, koji rade kao serveri, **izloženi različitim napadima**.
- ✓ Zlonamerni napadači su sada u mogućnosti **da izvedu DoS napad**
- ✓ Za organizaciju je čak puno gore od spomenutog napada ukoliko napadači **modifikuju podatke koji su na serveru**
- ✓ Napadači mogu podvaljivati lažne vesti serverima, ili čak **programe u kojima se nalaze virusi**.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

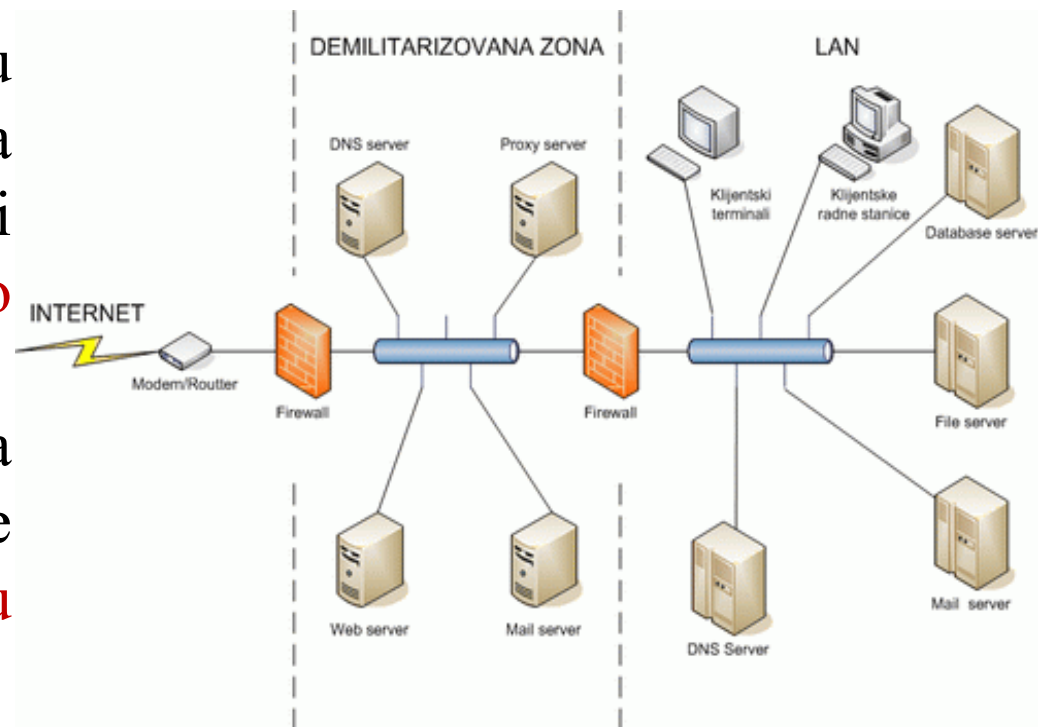
- ✓ U slučaju kada je LAN konfigurisan na način da su serveri locirani unutar LAN-a, konfiguracija **lokalne mreže i firewall-a je složenija**.
- ✓ Osim dolaznih paketa koji su deo uspostavljene veze potrebno je omogućiti i **prolazak početnih paketa samo prema serverima**.
- ✓ Konfiguracija LAN-a sa serverima lociranim unutar lokalne mreže **ostavlja brojne sigurnosne rupe** koje vešti napadači mogu iskoristiti.
- ✓ Napadači mogu iskoristiti konfiguraciju *firewalla koja propušta i početne pakete* kako bi preko servera dospeli do ostalih računara u mreži ili barem saznali određene informacije o njima.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

3. MREŽE SA SERVERIMA I DVA FIREWALL-A

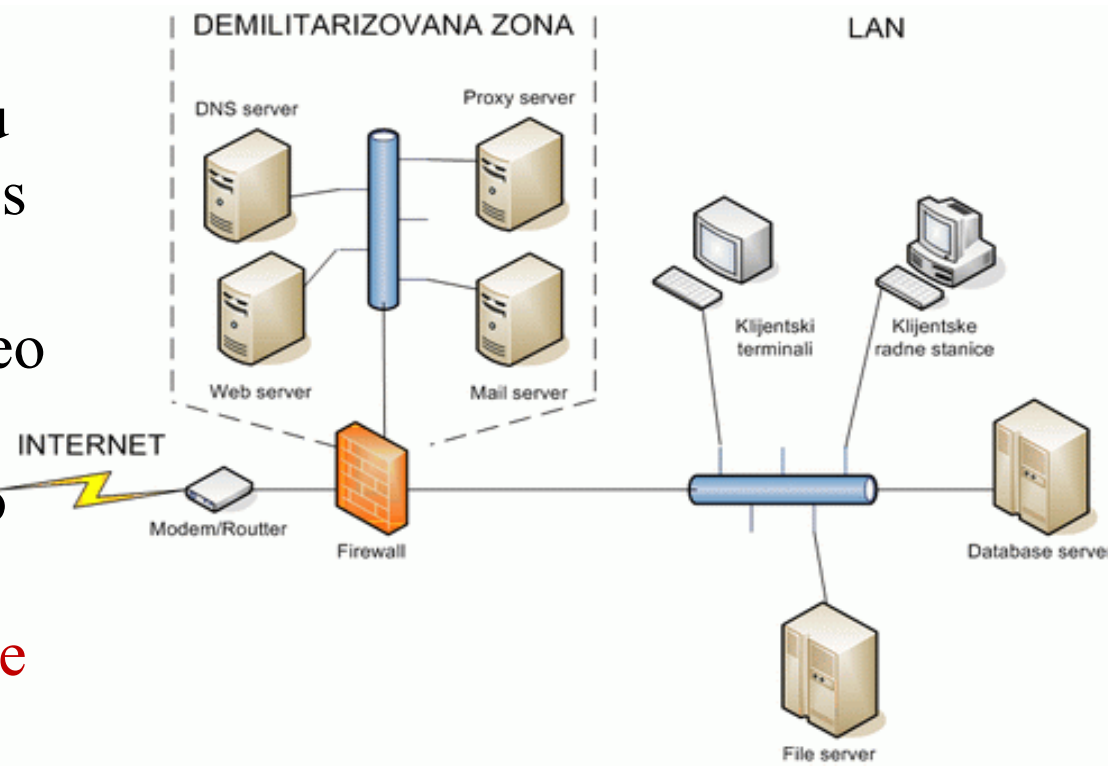
- ✓ Ukoliko organizacija treba LAN sa serverima, onda su prethodna dva opisana rešenja **neadekvatna** jer omogućavaju različite napade.
- ✓ Korišćenjem **dva firewall-a**, sprečavaju se različiti oblici napada
- ✓ Prvi *firewall* se spaja na Internet i mrežu servera-**spoljna lokalna mreža**
- ✓ **Između mreže servera i lokalne mreže** smešta se drugi *firewall*.
- ✓ Politike propuštanja paketa koju *firewall*-ovi primenjuju su **različite**.
- ✓ *Firewall* koji štiti unutrašnju lokalnu mrežu propušta prema unutrašnjoj lokalnoj mreži **samo one pakete koji su deo neke uspostavljene veze**.
- ✓ *Firewall* koji je spojen na Internet mora uz te pakete **propuštati i pakete koji su namenjeni serverima**.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

4. MREŽE SA DEMILITARIZOVANOM ZONOM

- ✓ U prethodnom primeru konfiguracije mreže potrebno je koristiti čak dva *firewall*-a što **poskupljuje i usporava brzinu prenosa podataka**
- ✓ Korišćenje konfiguracije sa **demilitariziranom zonom**, koja pruža jednaku funkcionalnost, ali **bržu i jeftiniju** od prethodno opisane.
- ✓ *Firewall*-u pomoću kojeg se filtrira mrežni saobraćaj dodeljene su **dve mreže**: interna LAN i mreža servera, tzv. **demilitarizirana zona**.
- ✓ Na *firewall*-u je potrebno postaviti takvu konfiguraciju koja će propuštati na interfejs **prema unutrašnjoj lokalnoj mreži** samo pakete koji su deo uspostavljene veze.
- ✓ Prema serverima je potrebno omogućiti slanje **početnih paketa** i sa unutrašnje lokalne mreže, i sa Interneta.

8.5 - Povezivanje Firewall-a

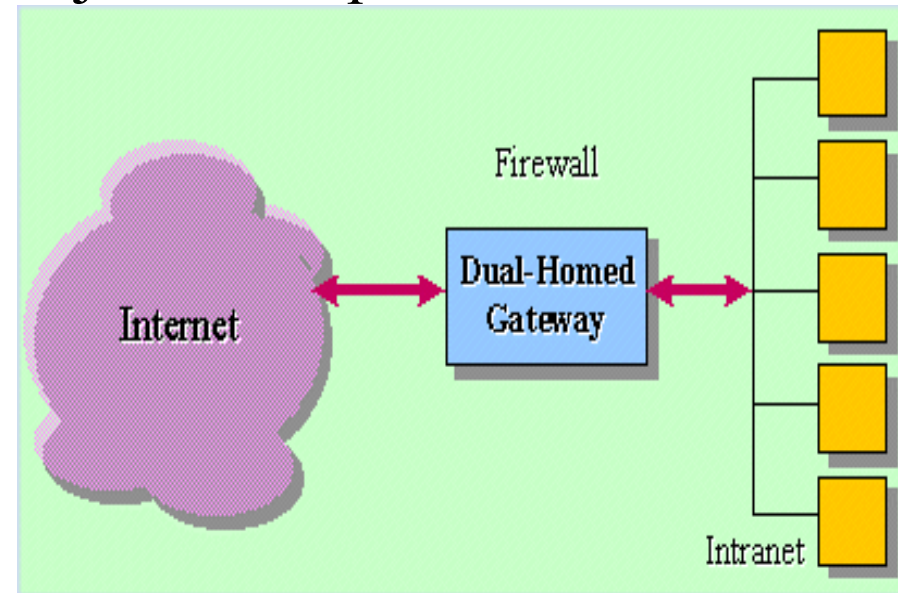
5. FIREWALL-i ZASNOVANI NA HOSTU

- ✓ U ovom slučaju se koristi računar umesto rutera.
- ✓ To nudi mnogo više mogućnosti praćenja aktivnosti
- ✓ Dok *firewall* zasnovan na ruteru nadgleda pakete na IP nivou, hostovi prenose kontrolu na nivou aplikacije.
- ✓ Da bi se osigurali od potencijalnih problema koji bi se mogli pojaviti zbog propusta u implementaciji sigurnosti u uobičajenoj programskoj podršci za mrežne usluge, ovi *firewall*-i obično koriste posebne verzije programa koji pružaju podršku potrebnim servisima.
- ✓ To su najčešće ogoljene verzije originalnih programa koje su zbog svoje kratkoće puno jednostavnije za održavanje, pa je i manja mogućnost za slučajne propuste (*bug*-ove) koji narušavaju sigurnost.
- ✓ Nedostatak takvih *firewall*-ova je potreba za posebnom prog.podrškom za svaki od servisa koji treba podržati za mrežu "iza" *firewall*-a
- ✓ Kao dodatna mera zaštite najčešće se koristi kombinacija zaštite na nivou aplikacije i filtrirajućeg rutinga koga takođe obavlja sam host ili spoljni ruter.

8.5 - Načini povezivanja Firewall-a

1. DUAL-HOMED GATEWAY ("među-sistemska")

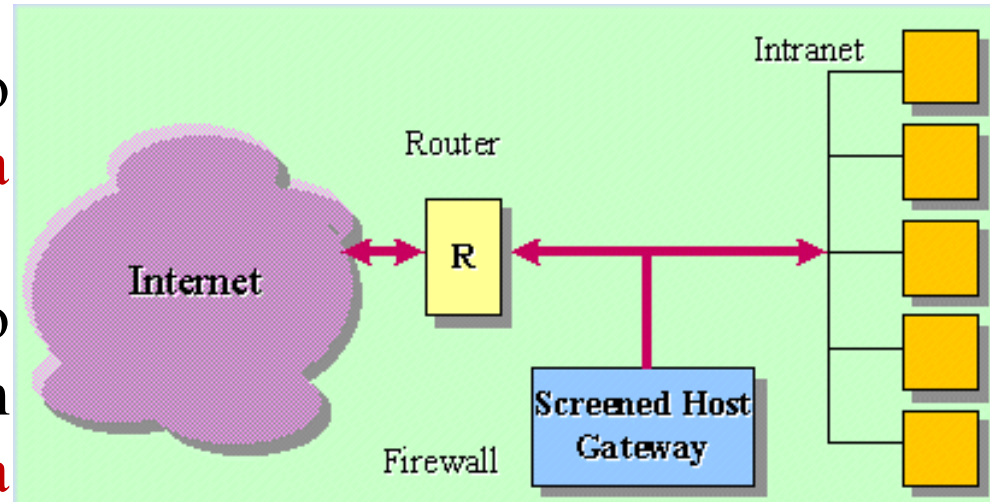
- ✓ Sastoji se od računara sa najmanje **dva mrežna adaptera**.
- ✓ Ovakav sistem se normalno konfigurira tako da se **paketi ne rutiraju direktno sa jedne mreže (Internet) na drugu mrežu (Intranet)**.
- ✓ Računari na Internet-u **moгу da komuniciraju sa Firewall-om**, kao i računari sa unutrašnje mreže, ali je **direktan saobraćaj blokiran**.
- ✓ Glavna mana *Dual-Homed Gateway*-a je činjenica da **blokira direktni IP saobraćaj u oba pravca** što dovodi do nemogućnosti rada svih programa koji zahtevaju direktnu putanju TCP/IP paketa.
- ✓ Da bi se rešio ovaj problem, ovi *firewall*-ovi izvršavaju programe pod nazivom **Proxy**, kako bi prosledili pakete između dve mreže.
- ✓ Umesto da direktno razgovaraju, klijent i server "**pričaju**" sa **Proxy-jem koji je transparentan za sve korisnike**

8.5 - Načini povezivanja Firewall-a

2. SCREENED HOST GATEWAY ("zaklonjeni")

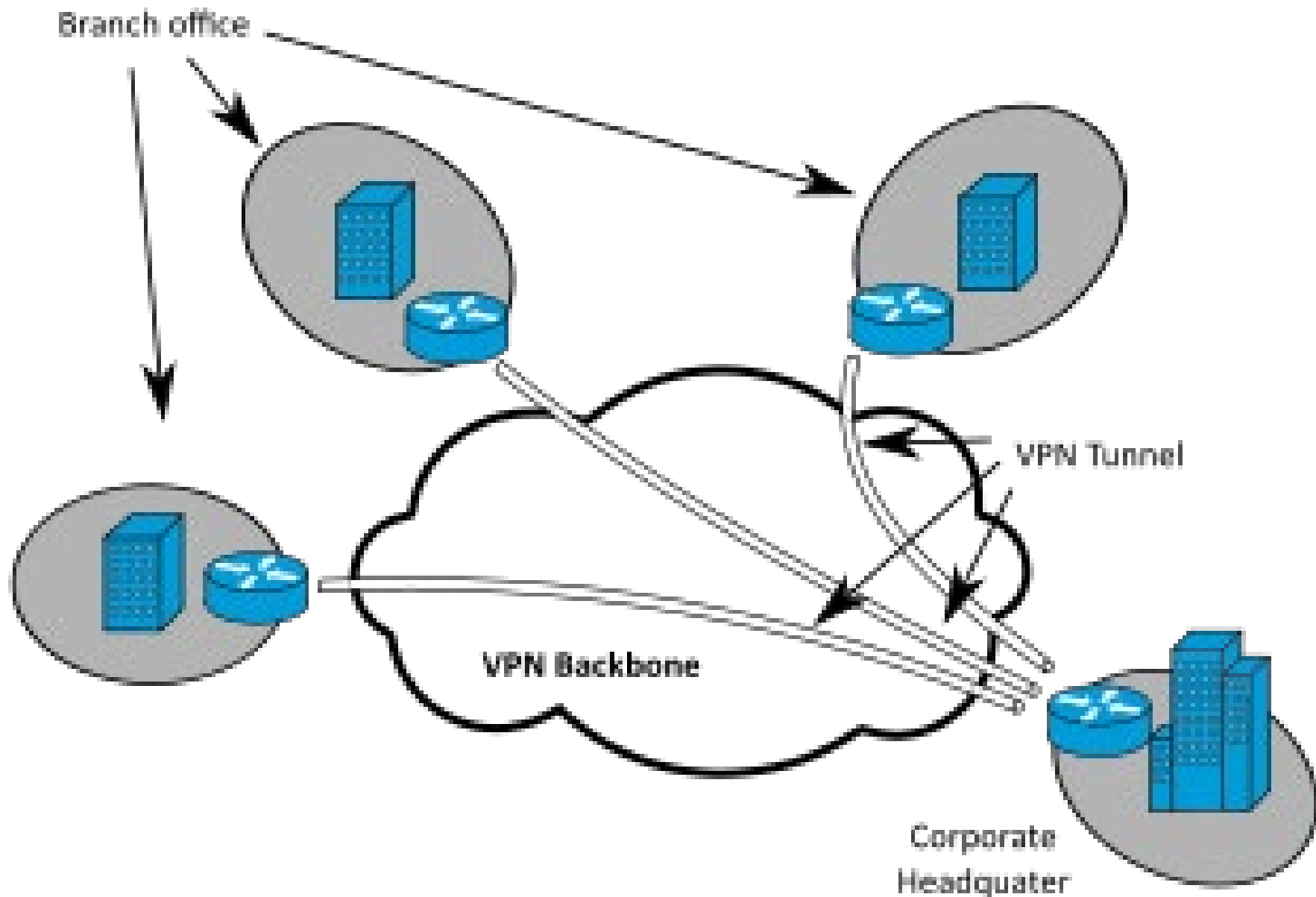
- ✓ Sastoji se od bar **jednog rutera** i **bastion hosta** sa jednostrukim mrežnim interfejsom.
- ✓ Ruter se tipično konfiguriše **da blokira sav saobraćaj** do unutrašnje mreže tako da je **bastion host** jedini računar kome se spolja pristupa.
- ✓ Ovaj *firewall* ne forsira sav saobraćaj kroz **bastion host**; pomoću konfiguracije rutera moguće je da se otvore "rupe" u *Firewall*-u, **tako da postoji prolaz i do drugih računara u okviru unutrašnje LAN mreže.**
- ✓ Ruter se konfiguriše tako da dozvoli saobraćaj **samo za određene portove na bastion hostu.**
- ✓ Ruter se može konfigurisati tako da dozvoljava saobraćaj **samo sa određenih spoljnih računara.**
- ✓ Često se ruter konfiguriše tako da se dozvoljava prolaz svih konekcija **koje su potekle sa unutrašnje mreže.**

8.6 - VPN-Virtuelne privatne mreže

- Virtualne privatne mreže (enkripcijski tuneli) omogućavaju **sigurno spajanje dve fizički odvojene mreže** preko Interneta
- Zadatak *firewall*-a je da omogući **sigurno stvaranje virtuelne veze** sa nekog udaljenog računara prema zaštićenoj LAN mreži.
- Nakon što je jednom uspešno uspostavljena, **VPN je zaštićena od neovlašćenih iskorišćenja** sve dok su enkripcijske tehnike sigurne.
- Koncept VPN-a omogućava udaljenim korisnicima na nezaštićenoj strani da **direktno adresiraju računare unutar LAN-a**, što drugim korisnicima nije moguće zbog NAT-a i filtriranja paketa.
- **Brzina** kojom takvi udaljeni računari komuniciraju sa lokalnim računarima **mного je sporija** od one koju računari u LAN-u koriste.
- Razlog tome je **njihova fizička udaljenost** i oslonjenost na brzinu Interneta, ali i **procesi enkripcije podataka, filtriranja paketa na firewall-u, i dekripcije originalnih podataka.**
- Kako bi udaljeni korisnici uspešno prošli fazu spajanja na LAN potrebno je da se **uspešno obavi autentifikacija istih** koja mora biti šifrovana da bi se sprečila krađa podataka od strane napadača

8.6 - VPN - Virtual Private Network

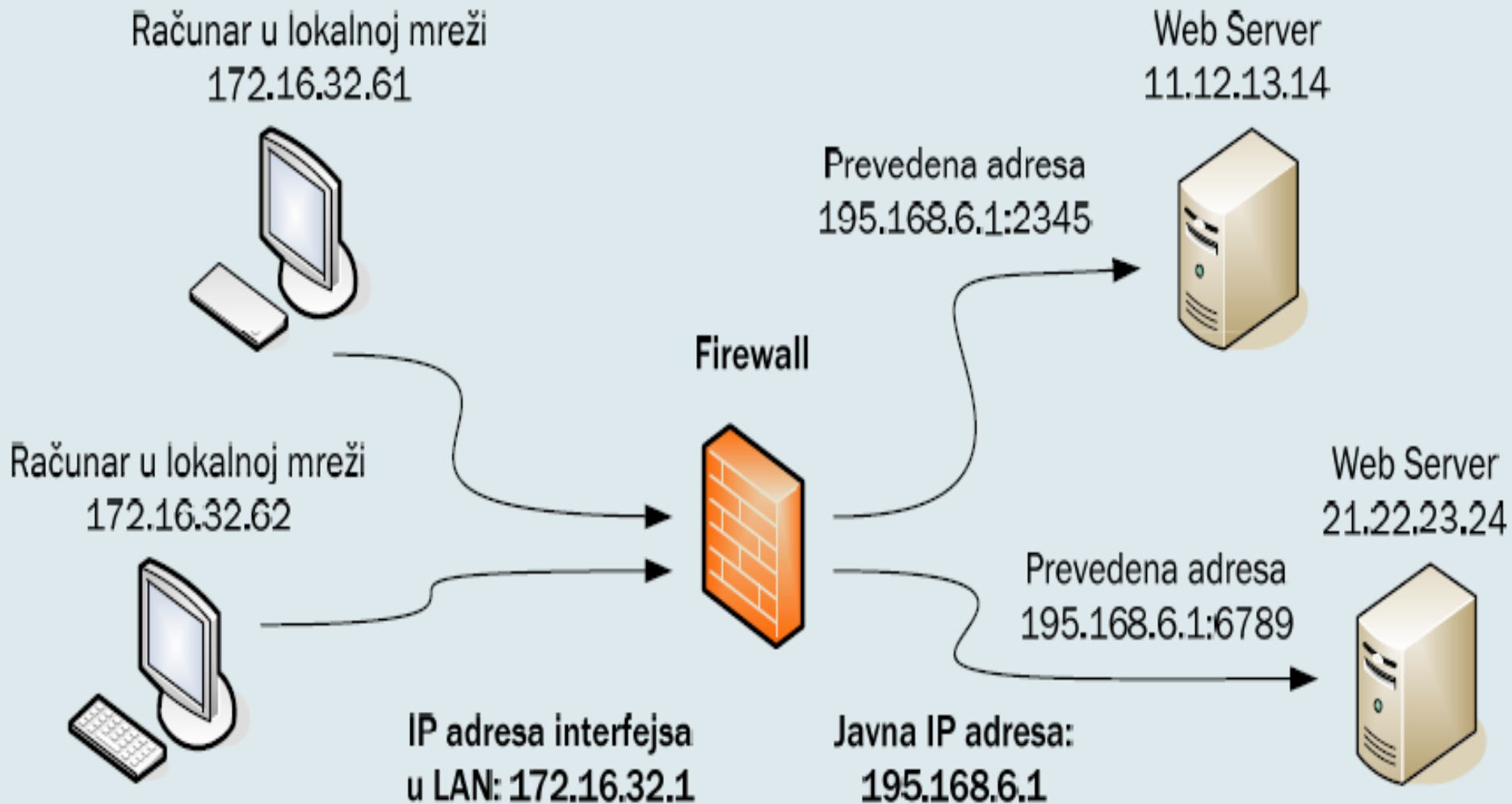
8.6 - Izolacijske mreže

- Izolacijske mreže su vrlo slične *firewall*-ima zasnovanim na hostu, osim što se između LAN-a i Interneta ne postavlja host nego mreža.
- Ta se mreža može sastojati i od samo jednog čvora konfigurisanog tako da i jedna i druga mreža može pristupiti izolacijskoj mreži, ali istovremeno tako da izolacijska mreža ne propušta direktan saobraćaj između privatne mreže i Interneta.
- Glavna prednost izolacijske mreže je u tome što omogućava jednostavnije postavljanje i dodeljivanje novih Internet adresa, naročito kod velikih privatnih mreža koje bi se inače morale znatno rekonstruisati.
- To u osnovi znači da računari "iza" izolacijske mreže ne moraju imati adrese koje su poznate računarima na Internetu.
- Na taj način se može priključiti cela mreža računara "iza" *firewall*-a na Internet korišćenjem samo jedne Internet adrese.

8.7 - NAT servis

- Prolaskom paketa kroz *firewall*, NAT sakriva IP adrese računara iz **privatne mreže** tako što sve njih prevodi u adresu mrežne barijere.
- Kada primi podatke sa Interneta on ih šalje odgovarajućim računarima u LAN-u, **koristeći se pri tom tabelom prevođenja adresa**.
- Osim zaštitne funkcije, NAT omogućava **uštedu javnih IP adresa**, zato što jedna javna IP adresa, uz korišćenje različitih brojeva porta, može **prevesti u veći broj privatnih IP adresa**.
- Prevođenje IP adresa može biti:
 - 1. Statičko** - gde se blok **javnih IP adresa**, na osnovu fiksne **tablice prevođenja**, prevodi u blok **privatnih IP adresa**, tako da **jednoj javnoj adresi odgovara jedna privatna IP adresa**. Na taj način se **sakriva identitet** računara u lokalnoj mreži.
 - 2. Dinamičko** prevođenje obuhvata **dinamičko prevođenje bloka javnih u blok privatnih IP adresa**, gde se sakriva identitet računara u LAN
 - 3. Dinamičko sa preopterećenjem** (*port address translation*, PAT) - jedna ili više javnih IP adresa se **na osnovu broja porta** prevodi u veći broj privatnih IP adresa, gde se sakriva identitet računara u LAN-u.

8.7 - NAT servis

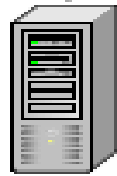

8.8 - Proxy serveri

- *Proxy serveri* ili u prevodu "ovlašćeni serveri", u suštini predstavljaju jednu vrstu filtera u mrežnoj komunikaciji.
- Kada korisnik Interneta preko svog provajdera (ISP-a) ili lokalne mreže (u slučaju Intraneta) uputi zahtev za nekim sadržajem (*web* strana, slike i dr.), proxy server će proveriti da li dati zahtev nije protivan podešenim filterima, tj. da li korisnik ima dozvolu za pristup
- On će prvo "pogledati" u sopstvenu "cache" (privremenu) memoriju, da li se tu možda ne nalazi tražena stranica.
- Ukoliko nema traženih sadržaja u kešu, kontaktiraće sa odgovarajućim serverom i zatražiti *web* stranicu sa Interneta korišćenjem IP adrese
- Za korisnike, proxy server je nevidljiva komponenta mreže.
- Proxy serveri poboljšavaju performanse obezbeđivanjem često traženih sadržaja sa Interneta, i filtrira i odbacuje zahteve koje vlasnik ne smatra podobnim, i to u oba smera - ka i od LAN-a.
- Proxy server ima dve glavne funkcije
 1. služi kao posrednik koji pomaže korisnicima na privatnoj mreži
 2. proxy server može sačuvati često tražene podatke u kešu

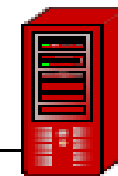
8.8 - Povezivanje proxy-a

Internet poslužitelj (WWW, MAIL, FTP, ...)

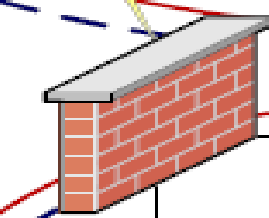

Internet

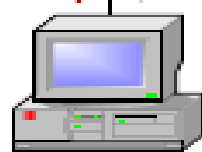
Demilitarizirana Zona (DMZ)

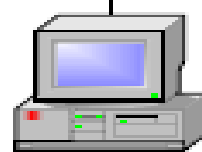
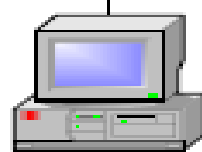
Forward proxy/cache poslužitelj

Vatrozid

Proxy klijent (WWW, MAIL, FTP, ...)

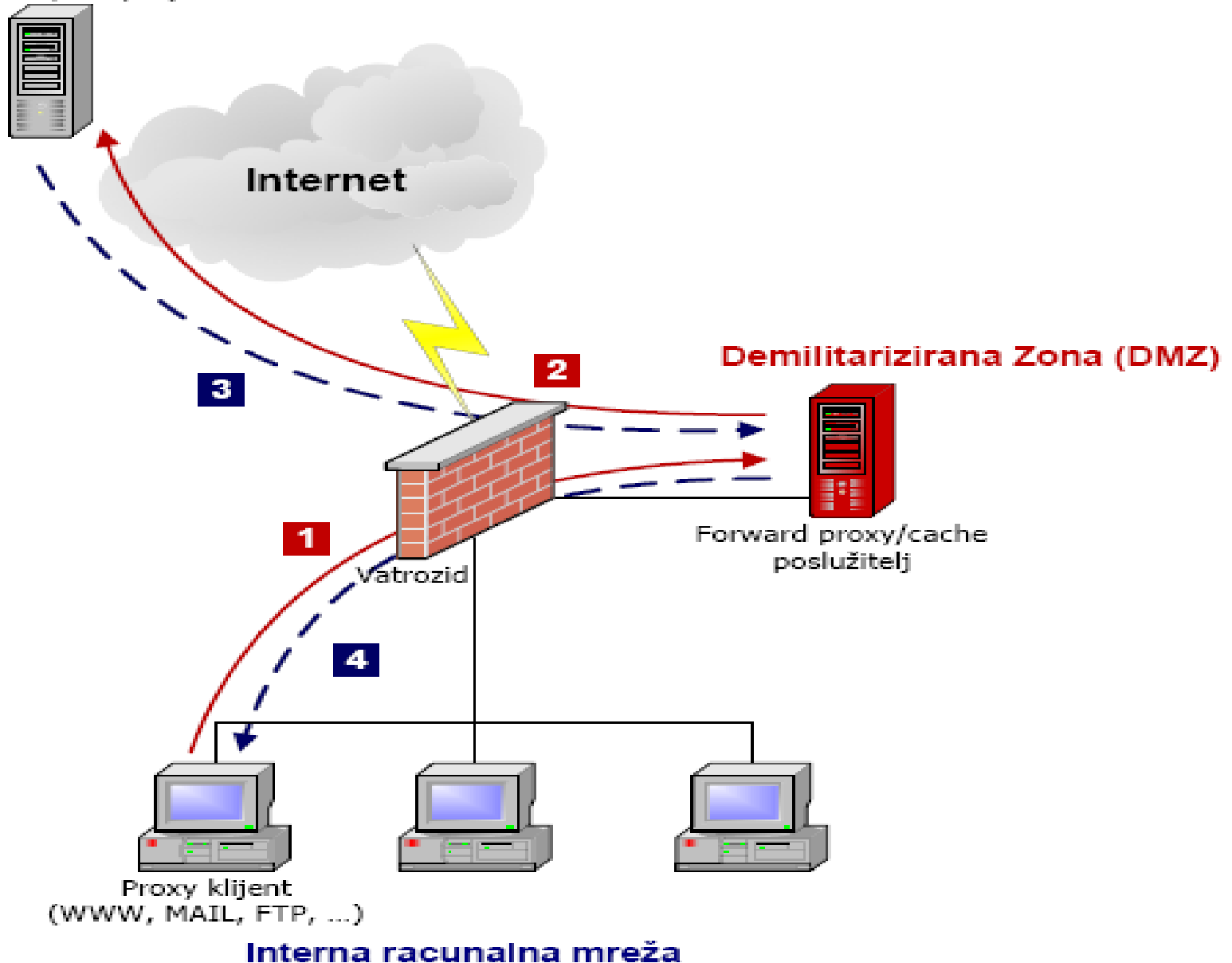
Interna racunalna mreža

3

2

1

4

Hvala na pažnji !!!

Pitanja

? ? ?